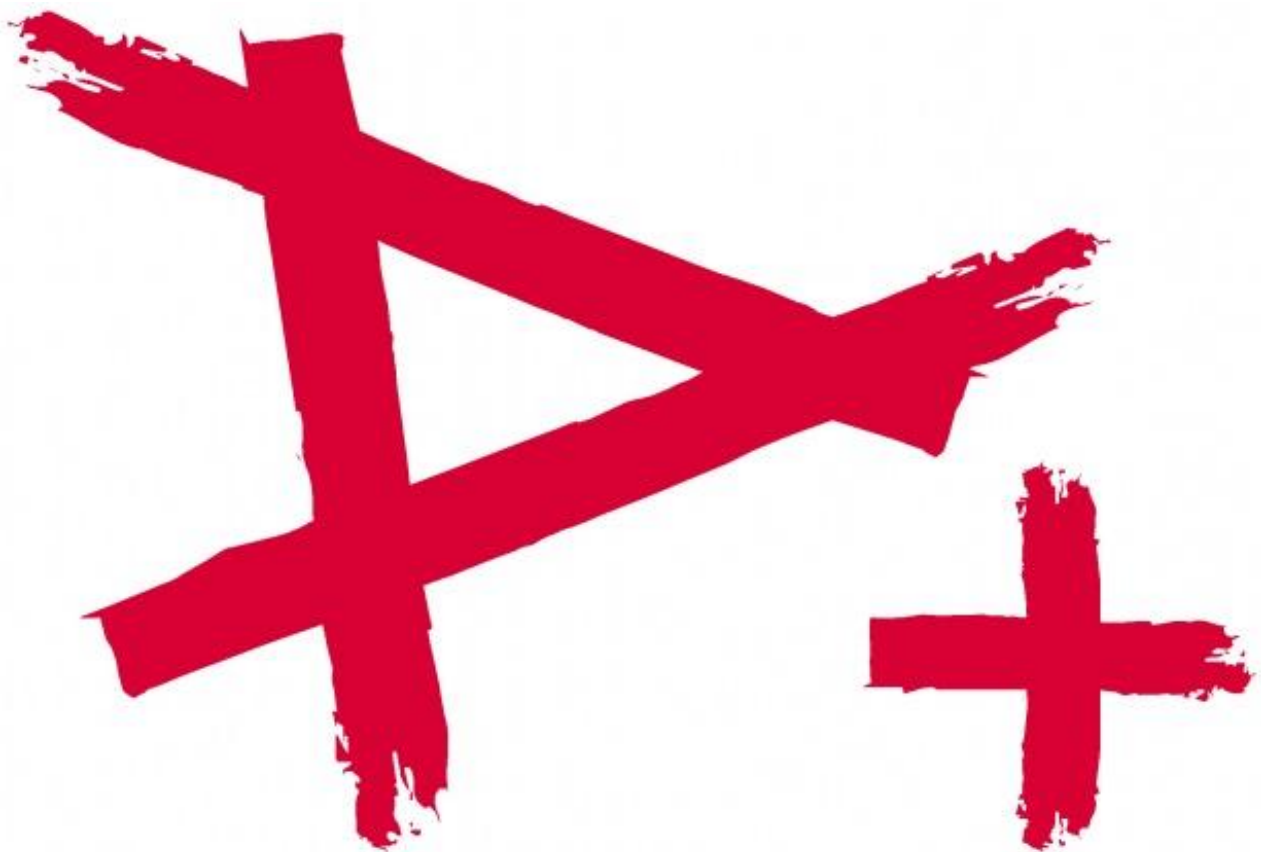

eduresourceza.com

Downloaded from eduresourceza.com

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS/ NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

2023

TLHAHLO YA GO SWAYA

MEPUTSO: 100

Palomoka ya matlakala a tlhahlo ya go swaya ke 12.

KAROLO YA A: DITAODIŠO

POTŠIŠO YA 1

Ditaodišo tšeo di botšišitšwego.

1.1 Ka tla ka tšhoga ... (Ke taodišokanego.)

Tihalošo.

Taodišokanego e laodiša tiragalo ye e fetilago. E ka ngwalwa go tšwa lehlakoreng le lengwe le le lengwe.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Tiragalo ya letšatši leo.
- E diragetše neng.
- Lefelo la tiragalo.
- Magato a tiragalo.
- Ke eng se o se dirilego.

[50]

1.2 Setšo sa rena se sobelela re se lebeleitse. (Ke taodišothaloši.)

Tihalošo.

Ka taodišothaloši, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona. Motho goba selo se sengwe a/se ka hlalošwa.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Tihalošo ya segageno.
- Ke eng seo se lemogilwego.
- Se hlolwa ke eng.
- Go ka dirwa eng go thibela se.

[50]

- 1.3 Ke ile ka se rate ka mokgwa woo a boletšego le nna ka gona.
(Ke taadišokgadimo/taadišotlhaloši.)

Tihalošo ya kgadimo.

Ka taadišokgadimo, mongwadi o eleletša tiragalo yeo a kilego a e bona, a ekwa, goba a badile ka yona nakong ye e fetilego. A laodiše go ya ka fao a e gopolago ka gona. Go mohuta wo wa taadišo, go ka ba le tumo.

Tihalošo ya tlhaloši.

Ka taadišotlhaloši, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona. Motho goba selo se sengwe a/se ka hlalošwa.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Go diragetše eng.
- Maikutlo a gago ke afe.
- Thušo ye o e hweditšego ke efe.
- Tharollo e ka ba eng.

[50]

- 1.4 Tšhelete ya go fiwa bahlokamošomo e namoletše ba bantiši.
(Ke taadišokahlahlo.)

Tihalošo.

Taadišo ye ga e na maikutlo a mongwadi. Yona e leka go tšweletša mahlakore a mabedi a go fapana ka go lekana. Mongwadi o hlokomela dintlha tša go fapana tša hlogo ye gomme a hlagiša dikgopolo tša go fapana ntle le go tšea lehlakore. Mongwadi a ka ba le thumo ye e itšeng mafelelong a taadišo eupša dintlha tša go thekga goba go ganetša di swanetše go lekahekana le go kwagala.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- E tllie bjang.
- E thuša bjang ka malapeng.
- E senya bjang.
- Go ka dirwa eng go thibela tshenyo ye e tlišwago ke yona.

[50]

- 1.5 Go tswarelwa ga thekišo ya madila nakong ya Covid-19, go ile gwa fokotša/tliša mathata a mantši. **(Ke taodišongangišano.)**

Tihalošo.

Ka taodišongangišano mongwadi o na le kgopolo ye e išeng goba nthakemo gomme a fe dintlha tša go fahlela goba go thekga maemo a gagwe. Kgopolo ya mongwadi e swanetše go kwešišega taodišong ka moka. Ka taodišo ye mongwadi o leka go kgodiša goba go fekeetša mmadi gore a kwane le kgopolo ya gagwe.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

Lehlakore le le botse.

- Lapa le kgona go phela mmogo.
- Mašelang a go reka madila a reka dijo.
- Dintwa di a fokotšega.
- Dikotsi mebieng di a fokotšega.

Lehlakore le lebe.

- Beng mabenkele ba lahlegetšwe ke letseno.
- Batho ba lahlegetšwe ke mešomo.
- Moruo/ Ekonomi e a wa.
- Banwi ba feleletša ba itirela dinotagi tše kotsi.

[50]

- 1.6 Phetogo e bohloko ebile e bose. **(Ke taodišokahlaaho.)**

Tihalošo.

Taodišo ye ga e na maikutlo a mongwadi. Yona e leka go tšweletša mahlakore a mabedi a go fapana ka go lekana. Mongwadi o hlokomela dintlha tša go fapana tša hlogo ye gomme a hlagiša dikgopolo tša go fapana ntle le go tšea lehlakore. Mongwadi a ka ba le thumo ye e išeng mafelelong a taodišo eupša dintlha tša go thekga goba go ganetša di swanetše go lekalekana le go kwagala.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Go fetogile eng.
- Se fetošitšwe ke eng.
- Phetogo e go ama bjang.
- Maele e ka ba afe go efoga se.

[50]

1.7 (Ke taodišotlhaloši.)

Tlhalošo.

Ka taodišotlhaloši, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona. Motho goba selo se sengwe a/se ka hlalošwa.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Go swanetše go ba le kamano magareng ga tlhalošo le seswantšho.
- Tša maphelo.
- Lefelo la tiragalo.
- Mohola wa tša maphelo.
- Tlhohleletšo.

[50]

1.8

(Ke taodišokanego/taodišotlhaloši.)

Taodišokanego

Tlhalošo.

Taodišokanego e laodiša tiragalo ye e fetilego. E ka ngwalwa go tšwa lehlakoreng le lengwe le le lengwe.

Taodišotlhaloši

Tlhalošo.

Ka taodišotlhaloši, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona. Motho goba selo se sengwe a/se ka hlalošwa.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Go swanetše go ba le kamano magareng ga tlhalošo le seswantšho.
- Borakgwebopotlana.
- Mohola wa go ba rakgwebopotlana.
- Tlhohleletšo.

[50]

PALOMOKA YA KAROLO YA A: 50

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE TELELE

2.1 LENGWALO LA SEGWERA/SETLWAEDI

Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa lengwalo la segwera:

- Sebopego e be sa maleba – atrese ya mongwadi, madume/matseno le mafetšo a maleba.
- Letšatšikgweri le ngwaga e be tša maleba.
- Moanegi a bontšhe go tiwaelana le moamogedi.
- Maikemišetšo e be a go lebogiša.
- Retšistara ya polelo e be ya go amogelela.

[30]

2.2 ATHIKELE YA KURANTA

Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa athikele ya kuranta:

- Leina la kuranta.
- Letšatšikgweri le ngwaga e be tša maleba.
- Hlogo ya taba e be ye e gogago šedi ya babadi.
- Leina la mmege.
- Dileng di aroganywe ka ditemana, e be tša maleba, di swarelele go sererwa.
- E tsoše kgahlego le tlhohlelešo go mmadi.
- Retšistara ya polelo e be ya maleba.
- Ditaba e be tša nnete.

Sebopego:

- Matseno a tšweletše bothata.
- Mmele o tšweletše kgodišo ya bothata.
- Thumo e akaretše bothata e be e tliše tharollo le tšhišinyo.

[30]

2.3 POLEDIŠANO

Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa poledišano:

- Poledišano e tšee sebopego sa maleba.
- Maswao a kgorwana ka morago ga seboledi se sengwe le se sengwe.
- Go be le maina a diboledi.
- Maina a be lehlakoreng le tee, ditaba di be lehlakoreng la tšona.
- Bakgathatema ba swarelele go sererwa.
- Šomiša mothaladi wo mofsa go laetša seboledi se sengwe le se sengwe se sefisa.
- Laetša ditšhupasefala ka tshwanele.
- Matseno le mafelo e be a go goga šedi ya mmadi.

[30]

2.4 POTŠIŠOTHERIŠANO

Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa potšišotherišano:

- Šomiša dithekniiki tša potšišotherišano.
- Kgonthišiša gore go be le mmoišiši le mmoišišwa/ babotšišwa.
- Efa maina a dibolei ka lehlakoreng la ngele la letlakala.
- Šomiša mothaladi wo mošfa go laetša seboledi se sengwe le se sengwe se sešfa.
- Matseno a gago e lego boithalošo a tšweletše morero.
- Netefatša gore go ba le kwešišano le kamogelano go hlola moya wa go tshepana.
- Mmoišiši a botšiše dipotišo go tšwa go tša kakaretšo, go ya go tša go ikgetha gomme e be tša maleba ebile go šomišwe polelo ya go hlamega; ya go laetša šedi le go hlohleletša.
- Mmoišišwa a arabe ka bokgwari go laetša tsebo.
- Mmoišišwa a lebogwe gomme go laelanye.

[30]

PALOMOKA YA KAROLO YA B: 30

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE KOPANA

3.1 PAPATŠO

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa papatšo:

- E be ka gare ga lepokisana.
- Thoma ka go ngwala hlogo ya papatšo.
- Šomiša fonte ya maleba.
- Laetša gore go bapatšwa eng.
- Efa tshedimošo ka botlalo ya sebapatšwa.
- Bontšha gore papatšo e kwalakwatšwa kae.
- Polelo e be ya maleba ya go goga šedi ya bareki/babadi.

[20]

3.2 PUKUTŠATŠI

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa pukutšatši:

- E be ka gare ga lepokisana.
- Thoma ka go ngwala letšatšikgwedi le ngwaga.
- Laetša dinako go ya ka ditiragalo.
- Bontšha lefelo la ditiragalo.
- Ngwala ka motho wa pele.
- Polelo e be ya segwera.

[20]

3.3 DITŠHUPETŠO

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa dišhupetšo:

- Molekwa a tšweletše bokgole bia go tloga kgorwaneng go fihla tseleng ye kgolo ka dikilometara goba dimetara.
- Molekwa a tšweletše maswao ao a tlogo hlahla monna yo.
- Molekwa a tšweletše dilo tša tihago, bjalo ka dinoka, mehlare ye megolo.
- Molekwa a tšweletše dilo tšeo e sego tša tihago, bjalo ka meago ya dikereke, dikolo, bjalobjalo.
- Molekwa a laetše ka matsogo, la ngele le la go ja ge go tepogwa.
- Molekwa a diriše khutionne (mohlala, Bohlabela, Bodikela, Leboa le Borwa.
- Molekwa a šomiše retšistara ya maleba.

[20]

PALOMOKA YA KAROLO YA C:

20

PALOMOKA YA TLHAHLOBO:

100

ELA HLOKO:

- Diriša rubriki ye ge o swaya ditaodišo (LEPHEPHE LA 3, KAROLO YA A).
- Meputso ya 0–50 e arotšwe ka magato a mahlano a ditlhalošo.
- Mo go diteng, polelo le setaele le legato le lengwe le le lengwe la magato a ditlhalošo a mahlano le arotšwe ka dikarolwana tše pedi, e lego legato la godimo le la fase go lebeletšwe kabo ya meputso le ditlhalošo.
- Sebopego ga se sa arolwa ka legato la godimo le la fase.

KAROLO YA A: RUBRIKI YA GO SWAYA DITAODIŠO TŠA SEPEDI LELEME TLALELETŠO LA PELE [MEPUTSO YE 50]

Dinyakwa		Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
DITENG LE PEAKANYO (Go araba dipotšišo) -Tatelano ya dikgopolo go go dirwa peakanyo. -Tlamo go ya morero, baamogedi ba tsedimošo le ditlamano. MEPUTSO YE 30 Diteng = 25 Peakanyo = 5	Legato la godimo	28–30	22–24	16–18	10–12	4–6
		-Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo go fetiša. -Dikgopolo tše bohlae tša go hlohla mabjoko tšeo di tšwele go mahlalagading. -Peakanyo le tlemagano ke tšeo di ikgethilego go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo.	-Potšišo e arabilwe gabotsebotse. -Dikgopolo di kgahliša kudu ebile di sepelelana le hlogo/sererwa. -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolo ke tše botsebotse go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo.	-Karabo e a kgotsofatšša. -Dikgopolo di tlemagane ebile di a kgodiša. -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolo ke tše kaone go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo.	-Tlemagano ya dikgopolo ga se ya maleba. -Dikgopolo ga di tšwelele gabotse ebile ga di bontšhe boithamelolo. -Tatelano le tlemagano ya dikgopolo di tšwelela gannyane.	-Molekwa o tšwele tseleng kudukudu. -Dikgopolo di hlakahlakane ebile ga di nepiše. -Dikgopolo ga di nepiše hlogo ebile di a ipoeletša. -Ga go tatelano le tlemagano ya dikgopolo.
	Legato la fase	25–27	19–21	13–15	7–9	0–3
		-Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo. -Dikgopolo tše bohlae tša go tšwa mahlalagading. -Bokgoni bja maemo a godimo bja go beakanya le go tlemaganya dikgopolo go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo.	-Potšišo e arabilwe gabotse. -Dikgopolo di a kgahliša ebile di sepelelana le hlogo/sererwa. -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolo ke tše botse go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo.	-Potšišo e arabilwe ka mo go kgotsofatšago eupša ga se ya hlaka gabotse. -Tlemagano ya dikgopolo e a kgotsofatšša ebile e a kgodiša. -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolo di a kgotsofatšša go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo.	-Molekwa o tšwele tseleng. -Dikgopolo di hlakahlakane. -Ga go peakanyo goba tlemagano ya dikgopolo yeo e tšwelelago.	-Ga go bolelwe selo ka hlogo yeo e filwego. -O tšwele tseleng kudukudu. -Diteng ga di nepiše ebile di hlakahlakane.

Downloaded from eduresourceza.com POLELO, MONGWALELO LE PALOBOHLATSE -Segalo, retšistara, mongwalelo, tlotlontšu ya maleba ya morero le dikamano. -Kgetho ya mantšu Tirišo ya polelo le mongwana, maswao, popopolelo le mopeleto. MEPUTSO YE 15 Polelo = 10 Mongwalelo = 3 Palobohlatse = 2	Legato la godimo	14-15	11-12	8-9	5-6	0-3
		-Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana kudukudu le morero, baamogedi le dikamano. -Polelo ke ya boitshepo, ya go nona, ya maatlakgogedi. -Polelo e na le segalo sa go ba le maatlakgogedi ebile e nonne ka mebolelwana ya go kgahliša. -Ga go na le ge e ka ba phošwana e tee ya popopolelo le mopeleto. -Polelo e beakantšwe ka bokgwari bja maemo a godimodimo.	-Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana gabotsebotse le morero, baamogedi le dikamano. -Polelo e na le maatla, ya segalo sa maleba. -Diphošo tša popopolelo le mopeleto ga se tše kae. -Polelo e beakantšwe gabotsebotse.	-Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano. -Tirišo ya maleba ya polelo e dira gore molaetša o kwagale. -Segalo ke sa maleba. -Mebolelwana e dirišitšwe go godiša boleng bja diteng.	-Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana gannyane le morero, baamogedi le dikamano. -Tirišo ya polelo ke ya motheo. -Segalo le mošito ga se tša maleba. -Tlotlontšu ke ye nnyane kudu.	-Polelo ga e kwešišagale. -Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu ga di sepelelane le morero, baamogedi le dikamano. -Tlotlontšu ke ye nnyane kudukudu moo e lego gore e dira gore ditaba di se kwešišagale.
	Legato la fase	13	10	7	4	
		-Polelo ya maemo a godimodimo ya go ba le segalo se maatla. -Ga go na le ge e ka ba phošwana e tee ya popopolelo goba mopeleto. -Polelo e beakantšwe ka bokgwari.	-Polelo ke ya maemo a godimo ya go ba le maatlakgogedi. -Segalo ke sa maleba sa go ba le maatlakgogedi. -Diphošwana tše nnyane tša popopolelo le mopeleto. -Polelo e beakantšwe gabotse.	-Tirišo ya polelo e a kgotsofatša eupša e na le diphošo. -Segalo se a kgotsofatša eupša mebolelwana ga se ya dirišwa o kaalo.	-Polelo ga e kgotsofatše. -Ga go phapantšho ya mafoko. -Tlotlontšu ga se ye kaalo.	
SEBOPEGO		5	4	3	2	0-1
-Dinyakwa/ Dipharologantšho tša setšweletšwa. -Tšwetšopele ya ditemana le tlhamo ya mafoko.	-Tšwetšopele ya sererwa ke ya maemo a godimodimo. -Tlhalošo ya dikgopolo ke ya maemo a godimodimo. -Tlhamo ya mafoko le ditemana ke ya go ikgetha, ya maemo a godimodimo.	-Tatelano ye botse ya tšwetšopele ya dintlha. -Tlemagano ye botse ya dintlha le dikgopolo. -Mafoko le ditemana di beakantšwe ka makgethe.	-Dintlha tša maleba di tšweleditšwe. -Mafoko le ditemana di hlamegile gabotse. -Taodišo e a kwagala.	-Dintlha tša maleba ga se tše kae. -Mafoko le ditemana di na le diphošo. -Taodišo e a kwagala eupša e na le mafokodi.	-Dintlha tša maleba ga di gona. -Mafoko le ditemana di fošagetše. -Taodišo ga e kwagale.	
MEPUTSO YE 5						

KAROLO YA B: RUBRIKI YA GO SWAYA DITŠWELETŠWA TŠE TELELE TŠA TIRIŠANO TŠA SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE [MEPUTSO YE 30]

Dinyakwa	Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
DITENG, PEAKANYO LE SEBOPEGO (Go araba dipotšišo le dikgopolo) -Tetelanyo le peakanyo ya dikgopolo -Morero, baamogedi, dinyakwa/dipharologantšho le dikamano. MEPUTSO YE 18 Diteng = 14 Peakanyo = 2 Sebopego = 2 (Lengwalo =Sebopego =4)	15–18 -Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo go fetiša. -Dikgopolo ke tše bohlae tša go tšwa mahlalagading. -Tsebo ye e tseneletšego ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa. -Ditaba di nepiša setšweletšwa thwi. -Tlemagano ya diteng le dikgopolo ke ya maemo a godimo. -Tlhalošo ya ditaba ke ya maemo a godimo ebile e thekga sererwa. -Sebopego ke sa maleba sa go sepelelana le setšweletšwa.	11–14 -Bokgoni bjo bobotsebotse bja go araba potšišo bjoo bo laetšago tsebo ye botse ya mohuta wa setšweletšwa. -Ditaba di nepiša setšweletšwa. -Molekwa ga se a tšwa tseleng. -Tlemagano ya diteng le dikgopolo ke ye botse. -Tlhalošo ya ditaba ke ye botse ebile e thekga sererwa. -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošwana di se kae.	8–10 -Bokgoni bja go kgotsofatša bja go araba potšišo bja go laetša tsebo ya mohuta wa setšweletšwa. -Go na le nepišo eupša go na le go tšwa tseleng gannyane. -Tlemagano ya dikgopolo le dikamano e a kgotsofatša. -Tlhalošo ya ditaba e a kgotsofatša ebile e thekga sererwa. -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošo tše dintšinyana.	5–7 -Bokgoni bja motheo bja go araba potšišo bja go laetša tsebo ye nnyane ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa. -Go na le nepišo ye nnyane ya setšweletšwa eupša go na le go tšwa tseleng. -Tlemagano ya diteng le dikgopolo ga se ye kaalo. -Tlhalošo ya ditaba ke ya motheo ebile e thekga sererwa gannyane. -Ga se a šomiša melao ya sebopego ka tshwanelo. -Go tlogetšwe dintlha tše bohlokwa.	0–4 Karabo ga e laetše tsebo le ye nnyane ya mohuta wa setšweletšwa. -Molaetša ga o tšwelele gabotse ka ge molekwa a tšwele tseleng kudukudu. -Ga go tlemagano ya diteng le dikgopolo. -Ditaba di hlalošwa gannyane. -Sebopego sa setšweletšwa ga se sona.
POLELO, MONGWALELO LE PALOBOHLATSE -Segalo, retšistara, mongwalelo, morero, baamogedi le dikamano. -Tirišo ya polelo le melawana kgetho ya mantšu. -Maswao le mopeleto. MEPUTSO YE 12 Polelo = 8 Mongwalelo = 2 Palobohlatse = 2 (Lengwalo= Mongwalelo=1 Palobohlatse =1)	10–12 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu di sepelelana gabotsebotse le morero, baamogedi le dikamano. -Polelo e nepagetše ebile e hlamegile gabotse. -Ga go na le ge e ka ba phošo e tee.	8–9 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano. -Polelo ga e na diphošo tša popopolelo ebile e hlamegile gabotse. -Tlotlontšu ke ye ntši. -Gantši ga go diphošo.	6–7 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano. -Diphošo tša popopolelo ga se tše ntši. -Tlotlontšu ke yeo e lekanetšego. -Diphošwana tšeo di lego gona ga di fetoše molaetša.	4–5 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu ga di sepelelane gabotse le morero, baamogedi le dikamano. -Popopolelo ga se yeo e nepagetšego ebile e tletše ka diphošo. -Tlotlontšu ga se ye ntši. -Molaetša o a tšwelela eupša o arošitšwe.	0–3 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu ga di sepelelane le morero, baamogedi le dikamano. -Sengwalo se tletše ka diphošo ebile se hlakahlakane. -Tlotlontšu yeo e lego gona ga e sepelelane le morero le ga nnyane. -Molaetša ga o tšwelele le ga nnyane.

KAROLO YA C: RUBRIKI YA GO SWAYA DITŠWELETŠWA TŠE KOPANA TŠA TIRIŠANO TŠA SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE [MEPUTSO YE 20]

Dinyakwa	Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
DITENG, PEAKANYO LE SEBOPEGO (Ga araba dipotšišo le dikgopolo) -Tatelano le peakanyo ya dikgopolo. -Morero, baamogedi, dinyakwa/dipharologantšho le dikamano. MEPUTSO YE 12 Diteng = 8 Peakanyo = 2 Sebopego = 2	10–12 -Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo go fetiša. -Dikgopolo ke tše bohlale tša go tšwa mahlalagading. -Tsebo ye e tseneletšego ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa. -Ditaba di nepiša setšweletšwa thwi. -Tlemagano ya diteng le dikgopolo ke ya maemo a godimo. -Tlhalošo ya ditaba ke ya maemo a godimo ebile e thekga sererwa. -Sebopego ke sa maleba sa go sepelelana le setšweletšwa.	8–9 -Bokgoni bjo bobotsebotse bja go araba potšišo bjoo bo laetšago tsebo ye botse ya mohuta wa setšweletšwa. -Ditaba di nepiša setšweletšwa. -Molekwa ga se a tšwa tseleng. -Tlemagano ya diteng le dikgopolo ke ye botse. -Tlhalošo ya ditaba ke ye botse ebile e thekga sererwa. -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošwana di se kae.	6–7 -Bokgoni bja go kgotsofatša bja go araba potšišo bja go laetša tsebo ya mohuta wa setšweletšwa. -Go na le nepišo eupša go na le go tšwa tseleng gannyane. -Tlemagano ya dikgopolo le dikamano e a kgotsofatša. -Tlhalošo ya ditaba e a kgotsofatša ebile e thekga sererwa. -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošo tše dintšinyana.	4–5 -Bokgoni bja motheo bja go araba potšišo bja go laetša tsebo ye nnyane ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa. -Go na le nepišo ye nnyane ya setšweletšwa eupša go na le go tšwa tseleng. -Tlemagano ya diteng le dikgopolo ga se ye kaalo. -Tlhalošo ya ditaba ke ya motheo ebile e thekga sererwa gannyane. -Ga se a šomiša melao ya sebopego ka tshwanelo -Go tlogetšwe dintlha tše bohlokwa.	0–3 -Karabo ga e laetše tsebo le ye nnyane ya mohuta wa setšweletšwa. -Molaetša ga o tšwelele gabotse ka ge molekwa a tšwele tseleng kudukudu. -Ga go tlemagano ya diteng le dikgopolo. -Ditaba di hlalošwa gannyane. -Sebopego sa setšweletšwa ga se sona.
POLELO, MONGWALELO LE PALOBOHLATSE -Segalo, retšistara, mongwalelo, morero, baamogedi le dikamano. -Tirišo ya polelo le melawana -Kgetho ya mantšu. -Maswao le mopeleto. MEPUTSO YE 8 Polelo = 4 Mongwalelo = 2 Palobohlatse = 2	7–8 Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu di sepelelana gabotsebotse le morero, baamogedi le dikamano. -Polelo e nepagetše ebile e hlamegile gabotse. -Ga go na le ge e ka ba phošo e tee.	5–6 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano. -Polelo ga e na diphošo tša popopolelo ebile e hlamegile gabotse. -Tlotlontšu ke ye ntši. -Gantši ga go diphošo.	4 Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano. -Diphošo tša popopolelo ga se tše ntši. -Tlotlontšu ke yeo e lekanetšego. -Diphošwana tšeo di lego gona ga di fetoše molaetša.	3 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu ga di sepelelane gabotse le morero, baamogedi le dikamano. -Popopolelo ga se yeo e nepagetšego ebile e tletše ka diphošo. -Tlotlontšu ga se ye ntši -Molaetša o a tšwelela eupša o arošitšwe.	0–2 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu ga di sepelelane le morero, baamogedi le dikamano. -Sengwalo se tletše ka diphošo ebile se hlakahlakane. -Tlotlontšu yeo e lego gona ga e sepelelane le morero le ga nnyane. -Molaetša ga o tšwelele le ga nnyane.